

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Sprostredkovateľský orgán Operačného programu Ľudské zdroje
Panenská 21, 812 72 Bratislava

USMERNENIE SPROSTREDKOVATEĽSKÉHO ORGÁNU Č. 8 pre sektor odvádzanie a čistenie komunálnych vôd/zásobovanie pitnou vodou

Verzia č. 1.0

Programové obdobie 2014 – 2020

Vec:	Predkladané Metodické usmernenie na vypracovanie finančnej analýzy k projektom „vody a kanál“ (ďalej len „Metodika“) je metodickou pomôckou a manuálom pre žiadateľov resp. oprávnených prijímateľov pomoci z Operačného programu Ľudské zdroje 2014-2020
Určené pre:	Žiadateľov a prijímateľov nenávratného finančného príspevku z Operačného programu Ľudské zdroje pre prioritnú os 6.
Vydáva:	Ministerstvo vnútra SR ako sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Ľudské zdroje pre prioritnú os 6 (ďalej ako „poskytovateľ“)
Záväznosť:	Usmernenie má záväzný charakter
Dátum vydania:	21.09.2020
Dátum účinnosti:	22.09.2020
Schválil:	JUDr. Adela Danišková, generálna riaditeľka sekcie európskych programov, v súlade s nariadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o postavení riadiaceho orgánu, sprostredkovateľských orgánov, platobnej jednotky a úlohách v rámci niektorých operačných programov č. 56/2015

OBSAH

OBSAH	2
1 ÚVOD	4
1.1 CIEĽ METODICKÉHO USMERNENIA	4
1.2 LEGISLATÍVA A PODPORNÁ DOKUMENTÁCIA	4
1.2.1 Základné právne predpisy EÚ	4
1.2.2 Základné právne predpisy SR	5
1.2.3 Podporná dokumentácia	5
1.3 DEFINÍCIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	5
2 VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O PROJEKTOCH VYTVÁRAJÚCICH PRÍJEM	8
2.1 PROJEKTY VYTVÁRAJÚCE ČISTÝ PRÍJEM POČAS STANOVENÉHO REFERENČNÉHO OBDOBIA (PROJEKTY S COV > 1 MIL. EUR)	9
2.2 PROJEKTY VYTVÁRAJÚCE ČISTÝ PRÍJEM POČAS ICH REALIZÁCIE	10
2.3 FINANČNÁ ANALÝZA	10
3 ČASTI FINANČNEJ ANALÝZY	13
3.1 TABULKOVÁ ČASŤ FINANČNEJ ANALÝZY	13
3.2 TEXTOVÁ ČASŤ FINANČNEJ ANALÝZY	14
3.2.1 Osnova textovej časti Zjednodušenej finančnej analýzy	14
3.2.2 Osnova textovej časti Finančnej analýzy za referenčné obdobie	15
3.2.3 Podporná dokumentácia k finančnej analýze za referenčné obdobie	16
4 VYPRACOVANIE FINANČNEJ ANALÝZY	18
4.1 CENOVÁ ÚROVEŇ	18
4.2 PRÍRASTKOVÁ METÓDA	18
4.2.1 Projekty realizované v rámci existujúcej infraštruktúry	19
4.2.2 Majetok vo vlastníctve žiadateľa	20
4.3 STANOVENIE INVESTIČNÝCH VÝDAVKOV	20
4.4 STANOVENIE VÝDAVKOV NA PREVÁDZKU	21
4.5 STANOVENIE PRÍJMOV Z PREVÁDZKY	22
4.6 STANOVENIE ZOSTATKOVEJ HODNOTY	23
4.6.1 Ak je majetok ešte schopný ďalšej prevádzky	23
4.6.2 Ak majetok už nebude ďalej používaný	25
4.7 STANOVENIE ŠTRUKTÚRY FINANCOVANIA	25
4.7.1 Stanovenie príspevku z EŠIF	26
4.8 FINANČNÁ UDRŽATEĽNOSŤ	26
4.9 ZAPOJENIE VIACERÝCH SUBJEKTOV DO PROJEKTU	27
5 PRÍLOHY	29

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

Skratka	Vysvetlenie skratky
COV	celkové oprávnené výdavky
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DPH	daň z pridanej hodnoty
EK	Európska komisia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska Únia
FA	finančná analýza
MS	monitorovacia správa
NFP	nenávratný finančný príspevok
OP	operačný program
OPĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
PO	prioritná os
PS	paušálna sadzba
SO	sprostredkovateľský orgán pre OP ĽZ
ŽoNFP	žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku
ŽoP	žiadosť o platbu
MRK	marginalizovaná rómska komunita

1 Úvod

1.1 Cieľ metodického usmernenia

Predkladané Metodické usmernenie na vypracovanie finančnej analýzy projektu (ďalej len „Metodika“) je metodickou pomôckou a manuálom pre žiadateľov resp. oprávnených prijímateľov pomoci z Operačného programu Ľudské zdroje 2014-2020 (ďalej len „OPLŽ“). Metodika definuje všeobecné ustanovenia o projektoch vytvárajúcich príjem a požiadavky viažuce sa na zohľadnenie čistých príjmov pri výpočte výšky príspevku. Nakoľko nie je vždy možné exaktne vopred odhadnúť či daný projekt bude, alebo nebude generovať príjem, je dôležité uvedení **metodiku aplikovať na všetky predkladané projekty**.

Metodika sa zameriava na spracovanie finančnej analýzy pre investičné projekty OPLŽ, Prioritná os 6 Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou, investičná priorita 6.1_Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach, špecifický cieľ 6.1.1 Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania. Výzvy určené na vodu (podpora prístupu k pitnej vode v prostredí „MRK“) a kanál (podpora dobudovania inžinierskych sietí (kanalizácia, prístup k pitnej vode), v prostredí „MRK“).

Metodika obsahuje v sebe odvolávku na záväzné dokumenty a podpornú dokumentáciu (kap.1.2 Legislatíva a podporná dokumentácia), ktoré sú nevyhnutné pri príprave ŽoNFP a tie je potrebné brať do úvahy a rešpektovať. Tieto dokumenty predstavujú základný rámec pre prípravu tohto dokumentu; ich obsah je nadradený tomuto dokumentu. Žiadateľ sám nesie zodpovednosť za ich aplikáciu pri tvorbe žiadosti a jej príloh. Dokumenty uložené Európskou úniou, ktoré upravujú spolufinancovanie z fondov EÚ a predstavujú požiadavky na žiadosti o tieto fondy, sú záväzné pre všetkých žiadateľov. Údaje a ich spracovanie uvedené v tejto metodike majú odporúčací charakter. Ich cieľom je pomôcť, nie obmedziť žiadateľov alebo prijímateľov pri príprave finančnej analýzy.

V prípade projektov, ktoré vytvárajú príjem či už počas realizácie projektu v zmysle čl. 65 všeobecného nariadenia, alebo po jeho ukončení v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia, je potrebné celkové oprávnené výdavky projektu znížiť o čisté príjmy, aby bola zabezpečená primeraná výška pomoci (t. j. aby nedošlo k neadekvátnemu poskytovaniu finančných prostriedkov OPLŽ nad rámec skutočnej potreby projektu).

Toto metodické usmernenie, ako aj každá jeho aktualizácia, nadobúda platnosť dňom jeho schválenia a účinnosť dňom jeho zverejnenia na webovom sídle Poskytovateľa.

1.2 Legislatíva a podporná dokumentácia

1.2.1 Základné právne predpisy EÚ

Na vykonávanie nariadení EÚ vydáva delegované a implementačné akty, ktoré riešia jednotlivé aspekty upravené v legislatíve EÚ. Zároveň podrobná úprava niektorých skutočností môže byť bližšie špecifikovaná v rámci usmernení Európskej komisie (ďalej len „EK“). Nižšie uvedená legislatíva poskytuje základný prehľad relevantnej legislatívy vo vzťahu k ustanoveniam SR EŠIF. Záväzné a oficiálne znenie právnych aktov je zverejnené v Úradnom vestníku EÚ dostupnom na internetovej adrese: <http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html?locale=sk>.

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej aj „všeobecné nariadenie“);
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2018/1046 o rozpočtových pravidlách čl. 272 ods. 27.

- Delegované nariadenia Komisie (EÚ) č. 480/2014 z 3. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013;
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

1.2.2 Základné právne predpisy SR

- Zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o účtovníctve“);
- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o dani z príjmov“);
- Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“).

1.2.3 Podporná dokumentácia

- Systém riadenia európskych a investičných fondov, programové obdobie 2014 – 2020, Centrálny koordinačný výbor – Úrad vlády SR;
- Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 – 2020;
- Metodický pokyn Centrálnemu koordinačnému orgánu č. 7 k vypracovaniu finančnej analýzy projektu, analýzy nákladov a prínosov projektu a finančnej analýzy žiadateľa o NFP v programovom období 2014 – 2020 z 5.2.2016 v znení neskorších aktualizácií.

1.3 Definície základných pojmov

Uvedené definície majú informatívny charakter pre vysvetlenie základných pojmov používaných v tomto dokumente a nie sú nadradené definíciám uvedených v príslušných nariadeniach EÚ a platnej národnej legislatíve.

Bežné ceny – ceny skutočné v danom čase. Jedná sa o ceny, ktoré zahŕňajú účinky inflácie, a ktoré väčšinou nie sú totožné so stálymi cenami.

Stále ceny – ceny, ktoré nezahŕňajú účinky inflácie. Je odporúčané, pri vypracovaní finančnej analýzy používať stále ceny.

Čisté príjmy – rozdiel medzi príjmami (v pôsobnosti článku 61 všeobecného nariadenia) zvýšenými o prípadnú zostatkovú hodnotu investície a prevádzkovými výdavkami Projektu v rámci celého referenčného obdobia. Súčasťou prevádzkových výdavkov môžu byť výdavky vzniknuté počas Realizácie projektu ako aj ďalšie výdavky vzniknuté počas prevádzkovej fázy Projektu (napr. obnova zariadenia s kratšou životnosťou, mimoriadna údržba).

Čistá súčasná hodnota – finančný ukazovateľ, ktorý poskytuje informácie o finančnej návratnosti a finančnej udržateľnosti projektu. Ide o vyjadrenie súčasnej hodnoty budúcich čistých peňažných tokov vypočítaných ako rozdiel plánovaných výdavkov a príjmov projektu. Každá finančná analýza musí obsahovať výpočet čistej súčasnej hodnoty budúcich peňažných tokov. Pre potrebu výpočtu čistej súčasnej hodnoty sa využíva diskontná sadzba.

Diskontovanie – proces úpravy budúcich hodnôt príjmov a výdavkov (prevádzkových a/alebo investičných) na súčasné hodnoty prostredníctvom diskontnej sadzby. Pre potreby Finančnej analýzy je používaná, tzv. reálna diskontná sadzba doporučená Európskou komisiou.

Diskontná sadzba – sadzba, prostredníctvom ktorej sú budúce hodnoty diskontované k súčasnosti. Odráža náklady príležitostí kapitálu pre investora (t.j. ušlé príjmy z najlepšieho alternatívneho projektu). Pre potreby finančnej analýzy je stanovená **diskontná sadzba na úrovni 4%**.

Doba realizácie projektu – obdobie definované v ŽoNFP, počas ktorého je projekt realizovaný.

Finančná analýza – analýza, ktorej účelom je primárne odôvodnenie potreby nenávratného finančného príspevku pre realizáciu projektu generujúceho príjem, resp. stanovenie adekvátnej výšky nenávratného finančného príspevku. Finančná analýza zároveň slúži na ubezpečenie poskytovateľa, že projekt po ukončení financovania z prostriedkov nenávratného finančného príspevku bude aj naďalej finančne udržateľný. Podstatou finančnej analýzy je výpočet peňažných tokov v jednotlivých rokoch referenčného obdobia (v závislosti od typu projektu), pričom ich kalkulácia vychádza z rozdielu výdavkov a príjmov v daných rokoch. Pre účely tohto dokumentu rozlišujeme **Finančnú analýzu za referenčné obdobie a Zjednodušenú finančnú analýzu**.

Finančná medzera - predstavuje rozdiel medzi súčasnou hodnotou investičných výdavkov na projekt a súčasnou hodnotu čistého príjmu za určené referenčné obdobie, ktorý je primeraný pre dané kategórie investícií. Vyjadruje časť investičných výdavkov na projekt, ktoré nemôžu byť financované samotným projektom, a preto môže byť projekt financovaný formou príspevku.

Infraštruktúra - predstavuje hmotný majetok trvalej povahy, ktorý spĺňa nasledovné podmienky:

1. má nehnuteľný (nepohyblivý) charakter (je buď trvale spojený so zemou alebo s majetkom, ktorý je trvale spojený so zemou, v tomto prípade stráca svoju identitu prostredníctvom spojenia a stáva sa súčasťou nehnuteľného majetku s ktorým je spojený);
2. za normálnych podmienok použitia (vrátane primeranej starostlivosti a údržby) má neobmedzenú dobu použitia;
3. aj napriek používaniu si uchováva pôvodný tvar a vzhľad.

Iné peňažné príjmy – ide o akékoľvek príjmy, ktoré sa vyskytnú pri projektoch nespádajúcich svojim objemom alebo charakterom pod článok 61 všeobecného nariadenia.

Iné čisté peňažné príjmy – predstavujú rozdiel iných peňažných príjmov a prevádzkových výdavkov počas obdobia realizácie Projektu. Prijímateľ má povinnosť ich monitorovať (v záverečnej monitorovacej správe) a odpočítať iné čisté peňažné príjmy vytvorené v období Realizácie Projektu od Oprávnených výdavkov Projektu, a to najneskôr pri predložení záverečnej žiadosti o platbu Prijímateľom, ak tieto príjmy neboli zohľadnené už pri schválení Projektu a pomoc nebola znížená už na začiatku Projektu.

Investičné výdavky – celkové oprávnené aj neoprávnené výdavky vynaložené v súvislosti s realizáciou projektu. Primárne ich rozdeľujeme na fixné pevné investície (budovy, stroje, pozemky), nábehové investície (prípravné štúdie vrátane štúdií uskutočniteľnosti, konzultačné služby atď.) a na zmeny prevádzkového kapitálu počas referenčného obdobia.

Majetok - tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až 28 zákona o účtovníctve; vykazujú sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch.

Miera finančnej medzery - predstavuje podiel Finančnej medzery na diskontovaných investičných výdavkoch.

Neoprávnené výdavky - výdavky, ktoré vznikli mimo obdobia oprávnenosti výdavkov alebo boli predmetom financovania inej nenávratnej pomoci alebo spadajú do účtovnej kategórie neoprávnenej na spolufinancovanie z prostriedkov OP alebo nesúvisia s činnosťami nevyhnutnými pre úspešnú realizáciu projektu alebo sú v rozpore s výzvou na predkladanie žiadostí o NFP, zmluvou o poskytnutí NFP, resp. rozhodnutím o schválení žiadosti o NFP (v prípadoch, ak prijímateľom a poskytovateľom je tá istá osoba), podmienkami schémy de minimis, príp. schémy štátnej pomoci, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť výzvy na predkladanie žiadostí o NFP. Neoprávneným výdavkom môže byť aj výdavok, ktorý nebol preukázaný a nespĺňa princíp hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti.

Oprávnené výdavky - výdavky, ktoré vznikli a boli uhradené prijímateľom v oprávnenom období a zároveň spĺňajú všetky podmienky oprávnenosti definované legislatívou EÚ a SR.

Paušálna sadzba (Flat rate) čistých príjmov – paušálna percentuálna sadzba stanovená na úrovni EK, ktorá slúži k jednorazovému zníženiu oprávnených výdavkov projektu za účelom zohľadnenia čistých príjmov projektu v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia.

Predmet Projektu – hmotne zachytiteľná podstata Projektu (po Ukončení realizácie hlavných aktivít Projektu sa označuje aj ako hmotný výstup realizácie Projektu), ktorej nadobudnutie, realizácia, rekonštrukcia, poskytnutie alebo iné aktivity opísané v Projekte.

Prevádzkové výdavky - zahŕňajú všetky predpokladané výdavky na nákup tovaru a služieb, ktoré nie sú investičného charakteru, pretože sú spotrebované v každom účtovnom období. Patria sem: priame výdavky výroby (spotreba materiálu a služieb, personál, údržba, všeobecné výrobné výdavky); administratívne a všeobecné výdavky a predajné a distribučné výdavky.

Projekt - súhrn aktivít a činností, na ktoré sa vzťahuje poskytnutie pomoci, ktoré popisuje žiadateľ v ŽoNFP a ktoré realizuje prijímateľ v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP, resp. s rozhodnutím o schválení žiadosti o NFP (v prípade, ak je prijímateľ a RO tá istá osoba).

Projekt generujúci príjmy – v zmysle čl. 61 ods. 1 všeobecného nariadenia každý projekt zahrňujúci investíciu do infraštruktúry, ktorej používanie je spoplatnené a priamo hradené užívateľmi, alebo každý projekt zahrňujúci predaj alebo prenájom pozemkov alebo stavieb, alebo každé poskytovanie služieb za poplatok.

Referenčné obdobie – obdobie odrážajúce ekonomickú životnosť investície, ktoré je dostatočne dlhé na to, aby zahrnulo jej pravdepodobné dlhodobé dopady.

Schémy štátnej pomoci a schémy pomoci „de minimis“ - dokumenty, ktoré presne stanovujú pravidlá a podmienky, na základe ktorých môžu poskytovatelia pomoci poskytnúť štátnu pomoc a pomoc „de minimis“ jednotlivým prijímateľom.

Štátna pomoc - akákoľvek pomoc poskytovaná z prostriedkov štátneho rozpočtu alebo akoukoľvek formou z verejných zdrojov subjektu, ktorý vykonáva hospodársku činnosť, ktorá narúša súťaž alebo hrozí narušením súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovarov a môže nepriaznivo ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi Európskej únie.

Zostatková hodnota investície - hodnota, ktorú bude mať majetok v poslednom roku referenčného obdobia finančnej analýzy. Zostatková hodnota investície vzniká v prípadoch, ak je projektovaná životnosť investície alebo jej časti dlhšia, než je stanovené referenčné obdobie.

2 Všeobecné ustanovenia o projektoch vytvárajúcich príjem

V prípade projektov, ktoré vytvárajú príjem či už počas realizácie projektu, alebo po jeho ukončení, je potrebné celkové oprávnené výdavky projektu znížiť o čisté príjmy, aby bola zabezpečená primeraná výška pomoci, t.j. aby nedošlo k neadekvátnemu poskytovaniu finančných prostriedkov OPLŽ nad rámec skutočnej potreby projektu. Uvedená primeraná výška pomoci predstavuje tzv. „**medzeru vo financovaní**“, ktorá vzniká, ak čistý príjem za príslušné obdobie nedokáže v plnej miere pokryť investičné výdavky projektu.

Vzhľadom na uvedené platí, že oprávnené výdavky na projekty vytvárajúce príjmy neprevýšia súčasnú hodnotu investičných výdavkov, po odpočítaní súčasnej hodnoty čistého príjmu z investície za stanovené obdobie.

Ak na spolufinancovanie nie sú oprávnené všetky investičné výdavky, čistý príjem sa prideliť pomerne k oprávneným a neoprávneným častiam investičných výdavkov.

Projekty vytvárajúce príjem sú projekty, ktoré zahŕňajú:

- investíciu do infraštruktúry, ktorej používanie je spoplatnené a priamo uhradené užívateľmi, alebo
- predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo
- poskytovanie služieb za poplatok.

*Platby, ktoré žiadateľ/prijímateľ prijal a ktoré vyplývajú zo zmluvných sankcií v dôsledku porušenia zmluvy medzi žiadateľom/prijímateľom a treťou stranou a tretími stranami alebo ktoré vznikli v dôsledku stiahnutia ponuky tretej strany vybranej podľa pravidiel verejného obstarávania (záloha), sa **nepovažujú za príjem** a neodpočítavajú sa od oprávnených výdavkov projektu.*

V podmienkach OPLŽ sa z pohľadu povinností žiadateľa/prijímateľa viažucich sa na výpočet a monitorovanie čistých príjmov rozlišujú dve skupiny projektov vytvárajúcich čistý príjem:

- **projekty vytvárajúce čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia**, t.j. počas obdobia realizácie projektu, ako aj obdobia po jeho dokončení, ktorých celkové oprávnené výdavky sú **vyššie ako 1 000 000 Eur** (v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia);
- **projekty vytvárajúce čistý príjem počas realizácie projektu**, ktorých celkové oprávnené výdavky sú rovné, alebo **nižšie ako 1 000 000 Eur a zároveň vyššie ako 100 000 Eur** (v zmysle čl. 65 ods. 8 všeobecného nariadenia).

Povinnosť zohľadnenia čistých príjmov pri stanovení výšky pomoci sa nevzťahuje na projekty:

- **projekty vytvárajúce čistý príjem počas realizácie projektu**, ktorých celkové oprávnené výdavky sú rovné, alebo **nižšie ako 100 000 Eur**;
- v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia pre projekty, ktoré po svojom dokončení vytvárajú čistý príjem sa nevzťahujú okrem iného na:
 - projekty, pre ktoré sú sumy alebo miery podpory vymedzené v prílohe II k nariadeniu o EPFRV alebo v nariadení o ENRF;
(Miery podpory sú definované pre všetky operácie uvedené v článku 95 a prílohe I nariadenia o ENRF. V dôsledku toho sa na všetky projekty spolufinancované z ENRF vzťahuje zmena a doplnenie článku 61 ods. 7 písm. h) všeobecného nariadenia);
 - projekty, v prípade ktorých podpora z OP predstavuje štátnu pomoc (cieľom tejto zmeny je poskytnúť právnu istotu RO a prijímateľom a vyhnúť sa problémom pri kontrolách ex post);
- v zmysle článku 65 všeobecného nariadenia pre projekty, ktoré vytvárajú čistý príjem počas ich realizácie a na ktoré sa nevzťahuje článok 61 ods. 1 až 6 všeobecného nariadenia sa nevzťahuje okrem iného na:

- projekty, pre ktoré sú sumy alebo sadzby podpory vymedzené v prílohe II k nariadeniu o EPFRV alebo v nariadení o ENRF, s výnimkou tých projektov, v prípade ktorých sa v nariadení o ENRF odkazuje na odsek 8, článok 65 všeobecného nariadenia.
- na ktoré sa vzťahujú pravidlá o štátnej pomoci (s výnimkou špecifických prípadov, kedy to priamo vyplýva z uplatniteľných pravidiel štátnej pomoci/pomoci de minimis);
- ktoré sú podporené z finančných nástrojov¹.

2.1 Projekty vytvárajúce čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia (projekty s COV > 1 mil. EUR)

V prípade projektov vytvárajúcich čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia (t.j. počas obdobia realizácie projektu, ako aj po jeho ukončení), ktorých **celkové oprávnené výdavky sú vyššie ako 1 000 000 Eur**, sa potenciálny čistý príjem z projektu určí **vopred** prostredníctvom nasledujúcej metódy:

- **výpočet finančnej medzery** (výpočet diskontovaného čistého príjmu z projektu pri zohľadnení referenčného obdobia primeraného pre sektor alebo subsektor, ktorý sa vzťahuje na projekt, bežne očakávanej ziskovosti v rámci príslušnej kategórie investícií, uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ a prípadne aj zásady spravodlivosti spojenej s relatívnou prosperitou príslušného členského štátu alebo regiónu) **prostredníctvom finančnej analýzy projektu**.

Referenčné obdobie predstavuje časové obdobie (t.j. počet kalendárnych rokov), v rámci ktorého sa vo finančnej analýze uvádzajú plánované hodnoty príjmov a výdavkov. Tieto plánované hodnoty týkajúce sa budúceho trendu projektu by sa mali formulovať na obdobie odrážajúce ekonomickú životnosť investície, ktoré je dostatočne dlhé na to, aby zahŕňalo jeho pravdepodobné dlhodobé dopady. Ide o časové obdobie, kedy je možné overiť úspešnosť investície. Trvanie referenčného obdobia sa mení podľa povahy investície. **Pre sektor Odvádzanie a čistenie komunálnych vôd/zásobovanie pitnou vodou sa uplatňuje referenčné obdobie 30 rokov.**

Pre účely vypracovania finančnej analýzy **OPIZ pre PO 6 odporúčame použiť referenčné obdobie 30 rokov.**

Referenčné obdobie je sledované obdobie, v ktorom sa hodnotia výsledky projektu a predstavuje periódu, za ktorú musia byť relevantné peňažné toky zahrnuté do finančnej analýzy, ktoré sa skladajú z nasledujúcich dvoch období:

- Obdobie investície/výstavby, počas ktorého budú realizované investície a vykonané stavebné činnosti. Počas investičného obdobia sa vynakladajú investičné výdavky;
- Obdobie prevádzky, ktoré korešponduje s uvedením projektu do prevádzky a väčšinou referenčného obdobia. Predstavuje rozhodujúce pre udržateľnosť projektu, keďže počas tejto doby vznikajú prevádzkové výdavky a prevádzkové príjmy.

Počiatok referenčného obdobia sa považuje za rok začiatku výstavby alebo realizácie prvých investičných výdavkov.

V prípade, **ak objektívne nie je možné vopred stanoviť príjmy²** sa čisté príjmy vytvorené do troch rokov od ukončenia realizácie projektu odpočítajú z celkových oprávnených výdavkov projektu. Prijímateľ je povinný podávať SO informácie o výške skutočne vytvorených čistých príjmov, a to prostredníctvom následných monitorovacích správ po dobu troch rokov od ukončenia realizácie projektu. Uplynutím týchto troch rokov však monitorovanie projektu pre prijímateľa nekončí. Za účelom preukázania celkovej udržateľnosti projektu, prijímateľ pokračuje v predkladaní ďalších následných monitorovacích správ, a to v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP.

¹ Návrhová forma pomoci, ktorá je poskytovaná na podporu investícií, od ktorých sa očakáva, že budú finančne životaschopné, ale nemajú zabezpečené dostatočné financovanie z trhových zdrojov.

² Príjmy nie je možné stanoviť vopred iba **vo výnimočných**, objektívne overiteľných prípadoch. K takýmto prípadom patria situácie, kedy nie je možné definovať jeden z faktorov ovplyvňujúcich možnosť odhadu príjmov, t.j. úroveň dopytu, počet užívateľov alebo výšku uplatňovanej ceny/poplatku. Tento problém nastáva typicky u inovačných projektov, resp. projektov, kde dopyt bude vytvorený novou ponukou.

Ak bude projekt vytvárať čisté príjmy už počas realizácie projektu, SO pre OPLZ zabezpečí kontrolu čistých príjmov, a to finančnou kontrolou na mieste, minimálne jedenkrát počas obdobia realizácie projektu, najneskôr pred schválením záverečnej žiadosti o platbu.

Žiadateľ, v prípade projektov, ktoré vytvárajú čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia, vyplňa, resp. vypracúva:

- **Finančnú analýzu za referenčné obdobie** v rozsahu **prílohy č. 1 tejto Metodiky** (Finančná analýza za referenčné obdobie – tabuľková časť) a textovú časť finančnej analýzy v rozsahu kapitoly 3.2.2.

2.2 Projekty vytvárajúce čistý príjem počas ich realizácie

Prijímateľ má povinnosť monitorovať čisté príjmy po dobu realizácie projektu a deklarovať ich v záverečnej monitorovacej správe, rovnako ako aj finančne vysporiadať, a to najneskôr pred schválením záverečnej žiadosti o platbu.

V prípade projektov vytvárajúcich čistý príjem počas realizácie projektu, ktorých **celkové oprávnené výdavky sú rovné alebo nižšie ako 1 000 000 EUR a zároveň vyššie ako 100 000 EUR**, sa potenciálny čistý príjem z projektu určí na **základe Zjednodušenej finančnej analýzy** v zmysle kapitoly 3.1 a rozsahu **príloh č. 2a a 2b tohto Metodického usmernenia**.

Ak bude projekt vytvárať čisté príjmy počas realizácie projektu, SO pre OPLZ zabezpečí kontrolu čistých príjmov, a to finančnou kontrolou na mieste, minimálne jedenkrát počas obdobia realizácie projektu, najneskôr pred schválením záverečnej žiadosti o platbu.

2.3 Finančná analýza

Finančná analýza, ktorá je spracovávaná pre projekty v rámci OPLZ, je orientovaná projektovo. Znamená to, že sa neanalyzuje žiadateľ (napr. prostredníctvom ukazovateľov likvidity, rentability a pod.), ale samotný projekt a jeho schopnosť vyprodukovať peňažné toky na prevádzku. Overuje sa nutnosť spolufinancovania projektu a posúdenie udržateľnosti projektu (t.j. či je pre projekt zabezpečené dostatočné množstvo finančných zdrojov).

Pri príprave a realizácii projektu je najprv potrebné vynaložiť investičné výdavky. Keďže na začiatku projekt nemusí vytvárať žiadne príjmy, je potrebné ich pokryť z iných zdrojov (napr. vlastných zdrojov žiadateľa, úverom alebo sčasti i nenávratným finančným príspevkom).

Po ukončení realizácie projektu je potrebné každoročne vynakladať finančné prostriedky na zabezpečenie prevádzky projektu (napr. zaplatiť zamestnancov, výdavky na energie, materiál a pod.). Zároveň však projekt môže tvoriť aj príjmy (napr. za služby).

Ak sú príjmy vyššie ako prevádzkové výdavky, hovoríme o tzv. „čistých príjmoch projektu“, neznamená to, že projekt nepotrebuje spolufinancovanie z EŠIF, taká situácia by nastala ak by projekt vo fáze prevádzky generoval, také čisté príjmy, ktoré by dokázali pokryť všetky predchádzajúce náklady (vrátane investičných). Takáto situácia je však veľmi zriedkavá a pre mnohé typy projektov je charakteristické, že nedokážu v plnej miere pokryť svoje investičné výdavky, resp. ani prevádzkové výdavky. Úlohou NFP je pokrytie finančnej medzery, teda tej časti z oprávnených výdavkov, na ktoré si projekt nedokáže sám zarobiť.

Pri projektoch, ktoré nespádajú pod schému štátnej pomoci je podiel príspevku zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu určený na základe finančnej výkonnosti projektu – zjednodušený postup možno popísať nasledovne:

1. Zistí sa rozdiel medzi príjmami a výdavkami z prevádzky. Ide o tú časť príjmov, ktoré po uhradení prevádzkových výdavkov zostanú k dispozícii na úhradu investičných výdavkov.
2. Vyššie uvedený rozdiel, o ktorý príjmy z prevádzky prevyšujú výdavky na prevádzku, sa nazýva **čistý príjem**. Tento sa porovná s výškou investičných výdavkov.
3. Ak čistý príjem prevyšuje investičné výdavky, projekt je ziskový a nepotrebuje spolufinancovanie z EK, keďže si dokáž sám na seba „zarobiť“.
4. Ak však čistý príjem nedokáže v plnej miere pokryť investičné výdavky, vznikne tzv. finančná medzera. Je preto

potrebné zabezpečiť dodatočné zdroje na financovanie projektu, v opačnom prípade by bol projekt pre žiadateľa stratový (pokiaľ by žiadateľ napr. financoval projekt z úveru, projekt by nevytvoril dostatočné príjmy na pokrytie prevádzkových výdavkov i splátok úveru). Toto dodatočné dofinancovanie projektu je preto zabezpečené z NFP³.

Na základe vykalkulovanej výšky finančnej medzery dochádza k zníženiu výšky celkových oprávnených výdavkov projektu. Finančná medzera sa aplikuje na COV a vypočíta sa tzv. „**decision amount**“ (suma rozhodnutia).

A z tejto zníženej výšky oprávnených výdavkov (sumy rozhodnutia) sa následne počíta výška príspevku z EŠIF, na základe výšky príslušnej intenzity.

Aby stanovená finančná medzera mala minimálny negatívny dopad na realizáciu projektu, je potrebné príjmy a výdavky projektu stanoviť čo najpresnejšie. Zároveň je potrebné všetky odhady podložiť vhodnou preukazujúcou dokumentáciou tak, aby aj následne bolo možné posúdiť, ako boli príjmy a výdavky prognózované. SO pre OPLZ vykonáva pravidelné posudzovanie a monitorovanie peňažných tokov v troch fázach projektu:

- v rámci konania o žiadosti o NFP;
- počas realizácie projektu – sledovanie prebieha formou pravidelných monitorovacích správ (s príznakom výročná, alebo záverečná), ktoré je prijímateľ povinný pravidelne predkladať;
- počas monitorovacieho obdobia po ukončení realizácie projektu – formou následných monitorovacích správ.

Prijímateľ je povinný viesť svoje účtovníctvo tak, aby bol schopný v rámci monitorovacích správ jednoznačne identifikovať všetky príjmy a výdavky spojené s daným projektom. V prípade, ak nie je možné jednoznačne priradiť napr. presnú výšku príjmov k projektu, prijímateľ musí zabezpečiť a zdôvodniť použitie čo najpresnejšieho oprávneného podielu vzťahujúceho sa k projektu.

Pri projektoch, ktoré spadajú pod schému štátnej pomoci sa postupuje v zmysle stanovených pravidiel štátnej pomoci. Pri stanovení výšky oprávnených výdavkov nie je potrebné zohľadniť príjmy vytvorené projektom (platí v prípade fixne stanoveného podielu príspevku z verejných zdrojov v príslušnej schéme štátnej pomoci) s výnimkou špecifických prípadov, kedy z uplatniteľných pravidiel štátnej pomoci takáto povinnosť vyplýva.

Pre projekty, ktoré vytvárajú čistý príjem (v zmysle čl. 61, ak sa neuplatní paušálna sadzba a čl. 65 ods. 8 všeobecného nariadenia), sa vyžaduje vypracovanie finančnej analýzy projektu v rámci stanoveného referenčného obdobia. Žiadateľ má povinnosť spracovať finančnú analýzu v zmysle tejto Metodiky.

Hlavným účelom finančnej analýzy je výpočet ukazovateľov finančnej výkonnosti projektu. Zvyčajne sa táto analýza vykonáva z hľadiska vlastníka infraštruktúry. Pokiaľ sú vlastníkom a prevádzkovateľom rôzne subjekty, musí byť vykonaná konsolidovaná finančná analýza.

Táto metodika definuje pravidlá pre tvorbu dvoch typov finančných analýz:

- **Zjednodušená finančná analýza (finančná analýza za obdobie realizácie projektu);**
- **Finančná analýza za referenčné obdobie (projekty s COV > 1 mil. EUR).**

Prehľad o vypracovaní jednotlivých typov finančnej analýzy podľa výšky celkových oprávnených výdavkov projektu je uvedený v tabuľke:

Celkové oprávnené výdavky (v EUR)	Zjednodušená finančná analýza	FA za referenčné obdobie
Rovné, alebo nižšie ako 1 mil. EUR COV a zároveň vyššie ako 100 tis. EUR COV	X	-
Vyššie ako 1 mil. EUR COV	-	X

³ Zároveň platí, že medzera vo financovaní môže byť zo zdrojov EÚ a ŠR pokrytá iba do výšky stanovenej v Stratégii financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

V podmienkach OPLŽ žiadateľ/prijímateľ predkladá na SO pre OPLŽ Zjednodušenú finančnú analýzu /Finančnú analýzu za referenčné obdobie v určitých fázach projektu v závislosti od výšky celkových oprávnených výdavkov projektu, a to:

Fáza projektu	Projekty s COV od 100 tis. EUR do 1 mil. EUR	Projekty s COV nad 1 mil. EUR	Projekty s COV nad 1 mil. EUR, pri ktorých nebolo možné v čase prípravy objektívne odhadnúť príjmy
V čase predloženia ŽoNFP	-	X*	
V čase predloženia záverečnej	X	-	
V čase predloženia záverečnej následnej MS	-	X**	
V čase predloženia 3. následnej monitorovacej správy			X**

* žiadateľ predkladá finančnú analýzu (okrem projektov, pri ktorých nie je možné v čase prípravy projektu objektívne odhadnúť príjmy vopred)

** predkladá sa Finančná analýza v rozsahu prílohy č. 1a, 1b)⁴

V prípade projektov, pri ktorých nebolo možné v čase prípravy projektu objektívne odhadnúť príjmy vopred⁵, sa čisté príjmy vytvorené do troch rokov od ukončenia realizácie projektu odpočítajú z celkových oprávnených výdavkov projektu, a preto sa povinnosť predloženia finančnej analýzy za referenčné obdobie projektu viaže len na 3. následnú monitorovaciu správu.

SO pre OPLŽ bude sledovať výšku skutočných čistých príjmov projektu prostredníctvom výročných monitorovacích správ a záverečnej monitorovacej správy počas realizácie projektu a prostredníctvom následných monitorovacích správ po ukončení realizácie projektu.

⁴ Myslí sa tým aktualizácia východiskovej finančnej analýzy projektu, ktorá bola predložená v rámci predloženia ŽoNFP. Uvedené neplatí v prípade projektov, pri ktorých nebolo možné v čase prípravy projektu objektívne odhadnúť príjmy vopred (čl. 61, odsek 6 všeobecného nariadenia, resp. čl. 65, odsek 8 všeobecného nariadenia).

⁵ Príjmy nie je možné stanoviť vopred iba vo výnimočných, objektívne overiteľných prípadoch. K takýmto prípadom patria situácie, kedy nie je možné definovať jeden z faktorov ovplyvňujúcich možnosť odhadu príjmov, t.j. úroveň dopytu, počet užívateľov alebo výšku uplatňovanej ceny/poplatku. Tento problém nastáva typicky u inovačných projektov, resp. projektov, kde dopyt bude vytvorený novou ponukou.

3 Časti finančnej analýzy

Finančná analýza pozostáva z nasledujúcich častí:

- **tabuľkovej časti** (.xlsx súboru), ktorá obsahuje vstupné údaje a výpočty (viď príloha č. 1a: Finančná analýza za referenčné obdobie – tabuľková časť), resp. príloha č. 2a: Zjednodušená finančná analýza – tabuľková časť;
- **textovej časti**, ktorá dopĺňa tabuľkovú časť;
- **príloh**, v ktorých žiadateľ doloží podpornú dokumentáciu, ktorá bola použitá na stanovenie jednotlivých vstupných údajov, a na ktoré sa tabuľková, resp. textová časť finančnej analýzy odvoláva.

3.1 Tabuľková časť finančnej analýzy

Na spracovanie tabuľkovej časti finančnej analýzy slúži :

- **príloha č. 1a: Finančná analýza za referenčné obdobie – tabuľková časť**
- **príloha č. 2a: Zjednodušená finančná analýza – tabuľková časť**

V prípade, ak by žiadateľovi/prijímateľovi nevyhovovala ich štruktúra, alebo ak bude potrebné vstupné údaje uvádzať v podrobnejšom členení, môžu sa tieto hárky upraviť alebo môžu byť nahradené vlastnými výpočtami. Ktorékoľvek vstupné údaje alebo výpočty v rámci finančnej analýzy musia byť overiteľné a žiadateľ/prijímateľ musí zabezpečiť ich správnosť.

Zjednodušená finančná analýza

Zjednodušená finančná analýza projektu slúži na identifikáciu výšky čistých príjmov projektu za stanovené obdobie realizácie projektu. Na spracovanie tabuľkovej časti finančnej analýzy za obdobie realizácie projektu slúži príloha č. 2a vo formáte MS Excel. Vypracovanie zjednodušenej finančnej analýzy v zmysle prílohy č. 2 je bližšie určené v kapitole 2.2.

Vstupné údaje sa uvádzajú **len do bielych buniek**, v opačnom prípade nemusia byť správne prepočítané.

Všetky vstupné údaje by mali byť stanovené transparentne a overiteľne. Bližší popis jednotlivých čiastkových položiek musí byť uvedený v textovej časti finančnej analýzy za obdobie realizácie projektu. Znamená to, že pri každom vstupnom údaji musí byť preukázateľný postup jeho výpočtu, resp. určenia jeho výšky.

V tejto časti tabuľkovej finančnej analýzy za obdobie realizácie projektu žiadateľ vyplní:

- názov projektu (uvádza sa názov zo ŽoNFP),
- názov žiadateľa,
- výšku celkových výdavkov projektu,
- výšku oprávnených výdavkov projektu,
- rok začiatku realizácie projektu,
- príjmy, ktoré vzniknú alebo vznikli v súvislosti s projektom počas obdobia realizácie projektu,
- výdavky na prevádzku za sledované obdobie realizácie projektu (t.j. výdavky ktoré nie sú investičného charakteru ako napríklad spotreba materiálu, obstaranie služieb, mzdové výdavky, údržba, splátky úverov (istina + úrok) súvisiacich s realizáciou projektu a pod.). Do prevádzkových výdavkov sa nezahŕňajú: odpisy, rezervy na budúce výdavky na údržbu alebo opravy, dane a pod.

Finančná analýza za referenčné obdobie

Finančná analýza za referenčné obdobie projektu slúži na identifikáciu výšky čistých príjmov projektu za stanovené obdobie. Na spracovanie tabuľkovej časti finančnej analýzy za referenčné obdobie slúži príloha č. 1a vo formáte MS Excel.

Vstupné údaje sa uvádzajú **len do bielych buniek**, v opačnom prípade nemusia byť správne prepočítané.

Všetky vstupné údaje by mali byť stanovené transparentne a overiteľne. Bližší popis jednotlivých čiastkových položiek musí byť uvedený v textovej časti finančnej analýzy za referenčné obdobie. Znamená to, že pri každom vstupnom údají musí byť preukázateľný postup jeho výpočtu, resp. určenia jeho výšky.

V tejto časti tabuľkovej finančnej analýzy za referenčné obdobie žiadateľ vyplňa údaje do prednastavených hárkov. V prípade, ak by žiadateľovi/prijímateľovi nevyhovovala ich štruktúra, alebo ak bude potrebné vstupné údaje uvádzať v podrobnejšom členení, môže tieto hárky upraviť alebo ich môže nahradiť vlastnými výpočtami. Je však potrebné ich následne správne prepojiť s hárkami „Financovanie“ a „Finančná analýza“, aby sa zabezpečili správne výpočty finančnej analýzy.

Ak žiadateľ do súboru MS Excel vložil nové hárky, resp. pozmenil štruktúru preddefinovaných hárkov, je povinný zabezpečiť správne prepojenie nových hárkov s hárkami „6.0 Financovanie“ a „7.0 Finančná analýza“.

Podrobná metodika pre vypracovanie finančnej analýzy za referenčné obdobie je bližšie popísaná v kapitole 4.

3.2 Textová časť finančnej analýzy

Textová časť analýzy sumarizuje podklady k projektu a poskytuje podklad a odôvodnenie použitia dát a ich zdroje, ktoré boli použité v tabuľkovej časti finančnej analýzy.

Všetky vstupné údaje by mali byť stanovené transparentne a overiteľne. Znamená to, že pri každom vstupnom údají musí byť preukázateľný postup jeho výpočtu, resp. určenia jeho výšky.

Všetky údaje v textovej a tabuľkovej časti finančnej analýzy musia byť uvedené v eurách a zaokrúhlené podľa potreby s minimálnou presnosťou **na dve desatinné miesta**. Výnimkou sú jednotkové ceny⁶ vstupných parametrov uvedených vo finančnej analýze a v rozpočte projektu, ktoré je potrebné uvádzať s presnosťou **najmenej na tri desatinné miesta**. Pre ceny vodného, stočného a energií platia osobitné pravidlá. Jednotkové ceny vodného a stočného, jednotkové ceny tepla a jednotkové ceny elektriny a plynu v eurách sa zaokrúhľujú matematicky **najmenej na štyri desatinné miesta**⁷.

Po stanovení východiskovej hodnoty musí žiadateľ uviesť, ako postupoval pri odhade vývoja tohto vstupu v nasledujúcich rokoch prevádzky. Napr. k zmene výšky položky prevádzkových výdavkov môže dochádzať najmä v dôsledku:

- zmeny rozsahu produkcie/poskytovaných služieb;
- zmeny kvalitatívnych podmienok produkcie;
- cenových zmien.

V prípade, ak sa na zmene hodnoty podieľa viacero faktorov alebo dochádza k významnejším zmenám v hodnote položky, je vhodné doplniť do tabuľkovej časti finančnej analýzy aj výpočet v tabuľkovej forme, kde budú uvedené údaje, z ktorých sa vykalkulovala napr. spotreba elektrickej energie v každom roku prevádzky.

Ak je to možné, jednotlivé vstupy do tohto výpočtu by mali byť čo najlepšie doložené. Pokiaľ sa relevantné údaje nachádzajú v iných častiach projektu, musia byť vo finančnej analýze uvedené odkazy na tieto časti projektu, aby sa zabezpečila čo najjednoduchšia orientácia v projekte.

3.2.1 Osnova textovej časti Zjednodušenej finančnej analýzy

Textová časť finančnej analýzy (príloha č. 2b) na obdobie realizácie projektu musí obsahovať minimálne informácie uvedené v nasledovnej štruktúre:

1. Podrobný popis prevádzkových výdavkov počas realizácie projektu

⁶ Podľa § 1, ods. 2, písm. h) zákona 659/2007 Z. z. sú jednotkové ceny konečné ceny za kilogram, liter, meter, meter štvorcový, meter kubický výrobku, alebo inú jednotku množstva, ktorá sa bežne používa pri predaji konkrétneho výrobku, vrátane sadzobníkov cien, taríf cien a ďalších prvkov cien alebo iných majetkových hodnôt, ktoré sú vyjadrené v peniazoch a ktoré slúžia ako veličiny alebo základňa na čiastkové výpočty alebo výsledné prepočty konečných peňažných súm, ktoré majú byť skutočne zaplatené alebo vyúčtované.

⁷ Podľa § 5, ods. 2 vyhlášky MH SR č. 97/2008 Z. z.

V tejto časti žiadateľ uvedie podrobné údaje a výpočty jednotlivých prevádzkových výdavkov počas realizácie projektu.

Medzi výdavky na prevádzku je možné zahrnúť iba predpokladané výdavky súvisiace s realizáciou projektu za sledované obdobie - t.j. obdobie realizácie projektu. V rámci prevádzkových výdavkov, je možné uvažovať iba s výdavkami, ktoré nie sú investičného charakteru ako napríklad:

- spotreba materiálu;
- obstaranie služieb;
- mzdové výdavky;
- údržba;
- splátky úverov (splátky istiny, splátky úroku) a pod.

Medzi výdavky na prevádzku nie je možné zahrnúť:

- odpisy, rezervy na budúce výdavky na údržbu alebo opravy, dane.

2. Podrobný popis iných peňažných príjmov počas realizácie projektu

V tejto časti žiadateľ uvedie podrobné údaje a výpočty jednotlivých iných peňažných príjmov počas realizácie projektu.

Medzi iné peňažné príjmy je potrebné zahrnúť všetky príjmy, ktoré vznikli počas realizácie projektu a to najmä:

- prevádzkové príjmy (poplatky za používanie infraštruktúry, poplatky za poskytované služby a pod.);
- finančné príjmy (napr. príjmy z predaja majetku, ktorý bol zrealizovaný v súvislosti s realizáciou projektu a pod.).

3.2.2 Osnova textovej časti Finančnej analýzy za referenčné obdobie

Textová časť finančnej analýzy na referenčné obdobie projektu (príloha č. 1b) musí obsahovať minimálne informácie uvedené v nasledovnej štruktúre:

1. Stručný popis projektu

Informácie v tejto časti by mali byť uvádzané stručne (podrobné informácie žiadateľ uvedie v ďalších častiach), so zameraním na finančnú stránku projektu a s cieľom umožniť rýchlu orientáciu vo finančnej analýze.

Uvedie sa:

- čo je predmetom projektu;
- subjekt, ktorý bude projekt implementovať;
- čo bude výstupom projektu;
- či ide o realizáciu projektu v rámci existujúcej infraštruktúry (ak áno, žiadateľ uvedie ako projekt súvisí s existujúcou infraštruktúrou);
- či je do projektu zapojený i ďalší subjekt;
- prečo je potrebné projekt realizovať (len pokiaľ sú dôvody ekonomického charakteru) a čo sa stane, ak by sa projekt nezrealizoval (žiadateľ opäť uvedie len finančné a ekonomické dopady);

2. Stanovenie časového horizontu finančnej analýzy

Uvedie sa:

- ako dlho potrvá príprava a výstavba projektu;
- dĺžka referenčného obdobia je 30 rokov.

3. Investičné výdavky

Prvým krokom pri spracovaní finančnej analýzy je kalkulácia výšky investičných výdavkov a ich rozloženie v rámci jednotlivých rokov realizácie investičného projektu. Prehľad výdavkov a ich rozloženie v čase musí reflektovať obdobie realizácie projektu v súlade s časovým plánom pre implementáciu projektu. Investičné výdavky tak predstavujú výdavky spojené s budovaním a uvedením projektovanej infraštruktúry do prevádzky.

Štruktúra investičných výdavkov vo finančnej analýze má poskytovať informácie o nasledujúcich aspektoch

- oprávnenosť výdavkov;
- obdobie realizácie výdavkov (Pri prognózovaní celkových investičných výdavkov je potrebné uviesť príslušné roky referenčného obdobia, v ktorých sa predpokladá, že budú príslušné výdavky vynaložené. Pokiaľ je v priebehu prevádzky potrebná obnova zariadenia s kratšou životnosťou, uvedie sa, o aké zariadenie ide a ako boli určené výdavky na jeho obnovu a ako budú financované).

4. Príjmy z prevádzky

- podrobne a detailne sa popíše, ako boli určené jednotlivé položky príjmov z prevádzky (najmä to, ako boli stanovené vstupné údaje do kalkulácií v tabuľkovej časti);
- ak ide o realizáciu projektu v rámci existujúcej infraštruktúry, podrobne sa popíše ako boli stanovené celkové príjmy z prevádzky infraštruktúry a ako boli rozdelené medzi existujúcu a novú infraštruktúru;
- ak bude do projektu zapojený i ďalší subjekt, podrobne sa popíše spôsob stanovenia príjmov ďalšieho subjektu zapojeného do projektu a určia sa konsolidované prevádzkové príjmy projektu;
- zvýšená úspora z energií podľa nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 (Omnibus) sa nepovažuje za príjem z prevádzky na projekte.

5. Výdavky na prevádzku

- podrobne a detailne sa popíše, ako boli určené jednotlivé položky výdavkov na prevádzku (najmä to, ako boli stanovené vstupné údaje do kalkulácií v tabuľkovej časti);
- ak ide o realizáciu projektu v rámci existujúcej infraštruktúry, podrobne sa popíše ako boli stanovené celkové výdavky na prevádzku infraštruktúry a ako boli rozdelené medzi existujúcu a novú infraštruktúru;
- ak bude do projektu zapojený i ďalší subjekt, podrobne sa popíše spôsob stanovenia výdavkov ďalšieho subjektu zapojeného do projektu a určia sa konsolidované prevádzkové výdavky projektu.

Pozornosť je potrebné venovať hlavne detailnému popisu kalkulácie výdavkov na prevádzku, aby bolo pri hodnotení projektu možné overiť všetky výpočty, ako aj spôsob stanovenia vstupných údajov do týchto výpočtov.

6. Stanovenie zostatkovej hodnoty

Je potrebné uviesť najmä:

- či sa predpokladá používanie majetku i po skončení časového horizontu finančnej analýzy;
- údaje o fyzickej životnosti zariadení a iných zložiek majetku, pokiaľ sú k dispozícii;
- či bude mať zariadenie po skončení časového horizontu nejakú zostatkovú hodnotu a podrobne sa popíše, ako bola určená.

7. Výsledky finančnej analýzy

Žiadateľ zhrnie a popíše výsledky finančnej analýzy.

3.2.3 Podporná dokumentácia k finančnej analýze za referenčné obdobie

Podporná dokumentácia k textovej, príp. tabuľkovej časti musí obsahovať všetky relevantné dokumenty, na základe ktorých je možné posúdiť reálnosť stanovenia vstupných údajov finančnej analýzy – napr. kópie zmlúv uzavretých s odberateľmi (na zdokumentovanie možností odbytu produkcie a predajných cien), ponuky a cenníky dodávateľov materiálu (na zdokumentovanie stanovenia vstupnej ceny materiálu), znalecké posudky, podnikateľské plány, ponuky na financovanie projektu od bánk a ďalšie dokumenty, ktoré môžu podporiť reálnosť vstupných údajov uvádzaných vo finančnej analýze.

Na všetky priložené dokumenty musí jednoznačne odkazovať textová alebo tabuľková časť finančnej analýzy. Dokumenty, ktoré nesúvisia s finančnou analýzou, sa prikladajú v zodpovedajúcej prílohe formulára žiadosti o NFP. Naopak dokumenty, ktoré sú súčasťou iných príloh žiadosti o NFP (napr. technická a projektová dokumentácia, rozpočet stavby), nie je potrebné

prikladať duplicitne aj k finančnej analýze. V textovej alebo tabuľkovej časti je však potrebné na tieto dokumenty uviesť priamy odkaz.

4 Vypracovanie finančnej analýzy

Základné východiská a predpoklady pre metodicky správne spracovanie finančnej analýzy zo strany prijímateľa pomoci sú nasledujúce:

- Finančná analýza pokrýva iba peňažné toky predstavujúce príjmy alebo výdavky. Finančné výdavky alebo výnosy nesúvisiace s tokmi finančných zdrojov (napr. odpisy, rezervy) finančná analýza nepokrýva.
- Finančná analýza pokrýva výlučne príjmy a výdavky vzniknuté v súvislosti s realizáciou projektu. Tieto môžu byť vypočítané tzv. prírastkovou (resp. inkrementálnou) metódou ako rozdiel peňažných tokov medzi scenárom s realizáciou projektu a referenčným základným scenárom (scenárom bez realizácie projektu).
- Pomocou diskontnej sadzby sa vypočíta čistá súčasná hodnota výdavkov a príjmov vzniknutých v rôznych časových horizontoch. Diskontná sadzba ako referenčný ukazovateľ kapitálových výdavkov v dlhodobom horizonte je v rámci finančných analýz stanovená na **4 %**.
- Modelovaný odhad peňažných tokov má pokrývať primerané obdobie, ktorým je tzv. referenčné obdobie.
- Finančná analýza má byť preferenčne vypracovaná v stálych cenách, t.j. v cenovej úrovni stanovenej v základnom roku⁸. Prípadne je možné použitie bežných (nominálnych) cien, t.j. cien prispôbených podľa harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP). Tento prístup si následne vyžaduje použitie nominálnej diskontnej sadzby – diskontnej sadzby upravenej o infláciu.
- Finančná analýza je spracovávaná v hodnotách bez DPH, tak na nákladovej ako aj príjmovej strane. DPH sa zahŕňa do analýzy iba v prípade, ak prijímateľ nie je platiteľom DPH.

4.1 Cenová úroveň

Vo finančnej analýze sa nezohľadňuje nárast cien v dôsledku inflácie⁹. Všetky vstupné údaje do finančnej analýzy (ako napr. výška miezd, ceny materiálu, energií, výstupov projektu a pod.) sa uvádzajú v stálych cenách. Sú to ceny, ktoré budú aktuálne v čase začatia investičnej výstavby (t.j. k prvému roku realizácie projektu).

Pre zjednodušenie je tiež možné zadávať výšku úrokov z úveru v hárku “5.0 Úver” v bežných cenách (t.j. vo výške, v akej bude úrok skutočne hradený banke) bez prepočítania na reálnu úrokovú mieru (úroky očistené o vplyv inflácie). V textovej časti je potrebné uviesť poznámku, ako sú úroky kalkulované.

Pôsobenie inflácie na výšku výdavkov na prevádzku alebo príjmov z prevádzky je možné zohľadniť len v prípade, ak sa predpokladá, že v krátkodobom horizonte budú ceny niektorej položky rásť výrazne vyšším tempom, než miera inflácie. Napr., ak by inflácia bola 2% ročne, ale žiadateľ predpokladá, že mzdy pracovníkov v sektore vzrastú až o 7% ročne, môže vo finančnej analýze kalkulovať s nárastom miezd, ale len vo výške 5% (7% - 2%). Každú takúto úpravu vstupných údajov o relatívne zmeny cien je potrebné popísať v textovej časti (doplniť i odkaz na zdroj, z ktorého žiadateľ čerpal údaje o raste miezd). V tabuľkovej časti je zároveň potrebné zmeny výšky prevádzkových príjmov a výdavkov v dôsledku relatívnej zmeny cien kalkulovať samostatne (napr. na samostatnom riadku alebo v samostatnej tabuľke).

Relatívne zmeny cien pri prevádzkových výdavkoch je relevantné zohľadniť len za predpokladu, že sa s rastom cien vstupov (napr. ceny práce) neočakáva i adekvátny nárast cien výstupov (prevádzkových príjmov) projektu – v opačnom prípade by došlo k nadhodnoteniu prevádzkových výdavkov.

4.2 Prírastková metóda

Prírastková metóda je základným prístupom k vyhodnoteniu prínosov hodnoteného projektu, ktorá umožňuje porovnanie scenárov s realizáciou projektu a bez realizácie projektu, z pohľadu dopadov súvisiacich s realizáciou projektu na príjmy a výdavky.

⁸ Rok cenovej úrovne finančnej analýzy, štandardne sa používa v stálych cenách cenová úroveň ku koncu roku predchádzajúcemu začiatku referenčného obdobia.

⁹ Pôsobenie inflácie je už zahrnuté v automatickom výpočte výšky nenávratného finančného príspevku.

Cieľom je, aby do výpočtu výšky medzery vo financovaní (od ktorej závisí i výška NFP) vstupovala len tá časť čistého príjmu (inkrementálne príjmy z prevádzky – inkrementálne výdavky na prevádzku), ktorá bola dosiahnutá v dôsledku realizácie projektu, t.j. v dôsledku vynaloženia investičných výdavkov na nákup novej infraštruktúry.

Prírastková metóda sa dá matematicky vyjadriť nasledovne:

Celkový dopad projektu	
= (príjmy v prípade realizácie projektu - príjmy v prípade nulového variantu)	
– (výdavky v prípade realizácie projektu - výdavky v prípade nulového variantu)	

Výsledná hodnota	Záver
kladná	<ul style="list-style-type: none"> Projekt generuje pozitívne príjmy pre subjekt (žiadateľa) Celkový dopad projektu je zisk
záporná	<ul style="list-style-type: none"> Projekt generuje výdavok pre subjekt (žiadateľa) Realizáciou projektu výdavky prevýšia príjmy

Ak projekt nadobudne zápornú hodnotu, **neznamená to, že je projekt zlý, alebo nevhodný na spolufinancovanie z EŠIF.** Veľa projektov negeneruje čistý príjem a majú buď vyrovnané hospodárenie, alebo sú dotované od obci, mesta a pod., ale sú pre spoločnosť potrebné.

4.2.1 Projekty realizované v rámci existujúcej infraštruktúry

Pri tomto type projektov je pomerne častá realizácia projektov v rámci existujúcej infraštruktúry, keď dochádza k rozširovaniu stokovej siete o ďalšie vetvy, ktoré sa pripájajú už na existujúcu sieť, napr. dobudovanie novej vetvy kanalizácie, ktorá sa pripája na existujúci zberač, ktorý ústi do existujúcej ČOV.

Predmetom projektu je v tomto prípade vybudovanie novej vetvy kanalizácie, preto príjmy a výdavky z prevádzky projektu musia byť kalkulované len na túto vetvu. Prevádzkové výdavky je zvyčajne možné stanoviť priamo len na novú vetvu. Komplikovanejšie je v tomto prípade stanovenie príjmov z prevádzky. Do príjmov z prevádzky je možné zakalkulovať len stočné od novopripojených obyvateľov. To však nemôže byť do prevádzkových príjmov zahrnuté v celej výške, nakoľko stočné by malo pokryť aj časť odpisov a prevádzkových výdavkov existujúceho zberača a existujúcej ČOV.

Pri kalkulácii prevádzkových príjmov je preto potrebné príjmy zo stočného od novopripojených obyvateľov upraviť nasledovne:

- znižiť ich o pomernú časť odpisov existujúcej infraštruktúry, nakoľko časť príjmov zo stočného bude slúžiť i na úhradu investičných výdavkov existujúcej infraštruktúry. Bude sa jednať len o odpisy existujúceho kanalizačného zberača a existujúcej ČOV, keďže existujúca vetva kanalizácie predstavuje časť infraštruktúry, ktorá nie je používaná novovybudovanou kanalizáciou. Odpisy existujúcej infraštruktúry musia byť pomerne rozpočítané medzi novú vetvu a existujúcu vetvu kanalizácie, keďže i existujúca kanalizácia je pripojená na ČOV a kanalizačný zberač. Pomerne rozpočítanie môže žiadateľ vykonať podľa objemu odvedenej odpadovej vody, ktorá pochádza z novej a z existujúcej vetvy kanalizácie;
- znižiť príjmy zo stočného od novopripojených obyvateľov o pomernú časť výdavkov na existujúci kanalizačný zberač a ČOV. Pomerne rozpočítanie je možné vykonať rovnako ako pri odpisoch existujúcej infraštruktúry;
- znižiť príjmy zo stočného od novopripojených obyvateľov o pomernú časť primeraného zisku z existujúcej infraštruktúry, ktorý bude stanovený v zmysle výnosu ÚRSO. Tento krok nie je povinný, v tom prípade však bude celá výška primeraného zisku priradená novej vetve kanalizácie, čo zvýši príjmy z prevádzky a tým zníži výšku NFP.

V prípade, ak bude žiadateľ v kalkulácii zohľadňovať aj primeranú mieru zisku, je potrebné najprv určiť výšku primeraného zisku, ktorá je zahrnutá v príjmoch za stočné z novej vetvy kanalizácie. Túto sadzbu žiadateľ vynásobí objemom odvedenej odpadovej vody v novej vetve kanalizácie.

Celkovú výšku primeraného zisku je potrebné následne rozdeliť medzi novú vetvu kanalizácie a existujúcu infraštruktúru, na ktorú je nová vetva napojená (existujúci zberač a ČOV), keďže na tvorbe zisku sa podieľa aj existujúca infraštruktúra. Rozdelenie je možné vykonať pomerne na základe pomeru prevádzkových výdavkov a odpisov novej vetvy kanalizácie a výdavkov a odpisov existujúcej infraštruktúry (existujúci kanalizačný zberač a ČOV).

4.2.2 Majetok vo vlastníctve žiadateľa

Vzhľadom na oprávnené aktivity v rámci špecifického cieľa 6.1.1, môže byť nevyhnutné, aby žiadateľ poskytol na účely realizácie projektu svoj vlastný majetok, hlavne vo forme existujúcej infraštruktúry.

Hodnota existujúceho majetku žiadateľa nevstupuje do finančnej analýzy. V prípadoch, keď poskytnutie vlastného majetku pre účely realizácie projektu povedie k finančným stratám (alebo dodatočným výdavkom) pre žiadateľa, tieto straty alebo výdavky treba zahrnúť do finančnej analýzy. Tieto výdavky môžu predstavovať napríklad príležitostné výdavky vyplývajúce zo straty príjmov z pozemkov v jeho výhradnom vlastníctve, kde bude vybudovaná nová infraštruktúra alebo rekonštruovaná a modernizovaná prenájomu (ak majetok bol prenajatý) alebo spravodlivú hodnotu majetku poskytnutého pre projekt.

4.3 Stanovenie investičných výdavkov

Štruktúra investičných výdavkov vo finančnej analýze má poskytovať informácie o nasledujúcich aspektoch:

- Oprávnenosť výdavkov;
- Obdobie realizácie výdavkov;
- Podstata výdavkov/prvku projektu;
- Hodnota nepredvídaných výdavkov.

Oprávnenosť výdavkov a pravidlá oprávnenosti výdavkov OPLŽ a poskytnutie informácií potrebných pre zaradenie výdavku do správnej skupiny výdavkov sú definované v rámci Príručky k oprávnenosti výdavkov sprostredkovateľského orgánu pre OPLŽ PO 6.

Prvým krokom pri spracovaní finančnej analýzy je kalkulácia výšky investičných výdavkov a ich rozloženie v rámci jednotlivých rokov realizácie investičného projektu. Prehľad výdavkov a ich rozloženie v čase musí reflektovať realizáciu projektu v súlade s časovým plánom pre implementáciu projektu. Investičné výdavky tak predstavujú výdavky spojené s budovaním a uvedením projektovanej infraštruktúry do prevádzky.

Dôležitým zdrojom informácií o investičných výdavkoch je podrobný rozpočet investičného projektu alebo rozpočet tvoriaci súčasť ponuky. Celková suma investičných výdavkov ako aj ich rozdelenie musí byť v súlade s touto podpornou dokumentáciou a musí poskytnúť informácie o výdavkoch na konkrétne investičné činnosti/objekty. Táto štruktúra je potrebná aj vzhľadom na jej neskoršie použitie pri výpočte zostatkovej hodnoty v nasledujúcom kroku.

Oprávnenosť pre spolufinancovanie investičných výdavkov projektu sa riadi pravidlami oprávnenosti výdavkov stanovenými na vnútroštátnej úrovni v súlade s princípmi definovanými vo Všeobecnom nariadení 1303/2013, špecificky čl. 65 ods. 1, v zmysle platnej národnej legislatívy SR (viď sekcia 2.2.2 Základné právne predpisy SR).

Oprávnenosť výdavkov usmerňuje okrem príslušnej legislatívy SR a EÚ najmä:

- Príručka k oprávnenosti výdavkov sprostredkovateľského orgánu pre OPLZ PO 6;
- Systém riadenia EŠIF;
- Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybného fondu na programové obdobie 2014 – 2020;
- Metodický pokyn CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov;
- Metodický pokyn CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov;
- Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov.

Obdobie realizácie výdavkov

Pri prognózovaní celkových investičných nákladov je potrebné uviesť príslušné roky referenčného obdobia v ktorých sa predpokladá, že budú príslušné výdavky vynaložené.

DPH je neoprávnený výdavok, ak existuje zákonný nárok na jej odpočet (t.j. v prípade platcu DPH). Výšku neoprávnenej DPH je potrebné uviesť v plnom rozsahu, a to z oprávnených a im prislúchajúcich neoprávnených výdavkov, ako aj z iných neoprávnených výdavkov. Žiadateľ následne do textovej časti finančnej analýzy k popisu výdavkov uvedie a vyčíslí všetky položky, ktoré sú zahrnuté do iných neoprávnených výdavkov, s osobitným uvedením a vyčíslením výšky neoprávnenej DPH (vo forme prehľadnej tabuľky).

V prípade, ak je DPH oprávneným výdavkom (nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom – v prípade neplatcu DPH), uvedie sa do kolónky „DPH oprávnená“.

Ak výšku niektorej položky výdavkov nie je možné overiť v príslušnom rozpočte projektovej dokumentácie, popíše sa v textovej časti finančnej analýzy postup, ako bola výška tejto položky určená (je potrebné uviesť minimálne jej cenu a množstvo, s ktorým sa kalkulovalo). V prílohách finančnej analýzy je v tom prípade vhodné doložiť napr. kalkulácie, cenové ponuky od dodávateľov alebo zmluvy s dodávateľmi. Pokiaľ už boli tieto investičné výdavky popísané v inej časti projektu, stačí uviesť odkaz na túto časť.

Všetky výdavky projektu by mali byť stanovené transparentne a overiteľne. Znamená to, že pri každom výdavku musí byť odsledovateľný postup jeho výpočtu, resp. určenia jeho výšky.

Cenové úpravy

Vzhľadom na dopad inflácie na investičné výdavky, v prípade, že investičné výdavky sú rozložené na obdobie dlhšie ako 2 roky, pri použití stálych cien vo finančnej analýze je potrebné realizovať tzv. cenové úpravy.

Ak investičné výdavky projektu vychádzajú z výsledku verejného obstarávania a predstavujú rámcové zmluvné ceny s dodávateľmi, ktoré nie sú predmetom zmien v dôsledku inflácie, resp. sa finančná analýza pripravuje v bode keď sú známe presné investičné výdavky, cenové úpravy nie sú potrebné a nemali by byť zahrnuté do finančnej analýzy.

Pre výpočet cenových úprav sa odporúča použiť predpokladanú mieru inflácie prognózovanú Národnou bankou Slovenska alebo Štatistickým úradom SR. Cenové úpravy v dôsledku inflácie sa používajú u investičných výdavkov, ktoré sa realizujú po prvom roku referenčného obdobia. Aj v prípade cenových úprav platí, že pre účely kontroly a posudzovania hodnotiteľom sú cenové úpravy súčasťou žiadosti a uvedené samostatne v rámci kalkulácii, keďže vstupujú do výpočtu príspevku prostredníctvom ich zahrnutia do oprávnených výdavkov.

4.4 Stanovenie výdavkov na prevádzku

Prevádzkové výdavky zahŕňajú všetky výdavky na prevádzku a údržbu novej alebo modernizovanej infraštruktúry súvisiace s prevádzkovaním projektu počas referenčného obdobia. Prognózy výdavkov môžu byť založené na jednotkových nákladoch z minulých rokov, prípadne na porovnaní s obdobnými projektmi a pod. Prevádzkové výdavky môžu zahŕňať peňažné výdavky súvisiace s obstaraním tovarov, služieb alebo výplatom miezd. Finančná analýza je vypracovaná z hľadiska vlastníka infraštruktúry, s tým, že sa vypracuje konsolidovaná finančná analýza v prípade, ak vlastníkom a prevádzkovateľom

infraštruktúry sú rôzne subjekty. Nepeňažné náklady, napr. odpisy, opravné položky alebo rezervy, nesmú byť zahrnuté do finančnej analýzy v rámci prevádzkových výdavkov.

Do analýzy môžu byť zahrnuté iba prevádzkové výdavky, ktoré vznikli počas obdobia prevádzky v priebehu celkového referenčného obdobia. Je potrebné správne ich priradiť do jednotlivých rokov, keďže ich časové rozdelenie ovplyvňuje časovú hodnotu peňazí má vplyv na finančnú analýzu.

Pri projektoch odvádzania a čistenia komunálnych vôd/zásobovanie pitnou vodou vznikajú dva typy prevádzkových výdavkov:

- výdavky na bežnú údržbu
 - elektrická energia
 - chemické materiály
 - poplatky
 - mzdy
 - opravy a údržba
 - iné
- pravidelné opravy a obnova zariadenia s kratšou dobou životnosti

Prírastková metóda musí byť zachovaná aj v prípade zapracovania prevádzkových výdavkov do finančnej analýzy, preto je potrebné vyčíslieť prevádzkové výdavky aj pre scenár s realizáciou projektom ako aj prevádzkové výdavky v scenári bez realizácie projektu (v prípade výstavby novej infraštruktúry sú prevádzkové výdavky v scenári bez projektu nulové). Analýza zahŕňa iba prírastkové prevádzkové výdavky, ktoré budú zvyčajne tvoriť výdavky na údržbu novej infraštruktúry. Pri rekonštrukcii a modernizácii existujúcej infraštruktúry sa môžu prírastkové prevádzkové výdavky aj znížiť a do finančnej analýzy vstúpia ako kladný finančný tok.

Prevádzkové výdavky zvyčajne vznikajú pri začiatku prevádzky, takže by nemali byť zahrnuté do finančnej analýzy počas obdobia výstavby pokiaľ to nie je dostatočne odôvodnené v žiadosti o NFP.

V prípade, že sú stanovené niektoré výdavky odhadom (napr. režijné, opravy), je potrebné popísať, na čom je tento odhad založený, z čoho sa pri ňom vychádza a priložiť relevantné dokumenty ako prílohu finančnej analýzy, resp. odkaz, kde je možné ich nájsť (odkaz na prílohu ŽoNFP, internetovú stránku a pod.).

Variabilné prevádzkové výdavky rastú v závislosti od množstva produkcie (napr. spotreba materiálu), preto je potrebné aby korelovali s množstvom predaných produktov / služieb uvedených v záložke 3.0 *Príjmy*. V prípade variabilných výdavkov odporúčame vytvoriť samostatnú tabuľku s detailným výpočtom (napr. cena × spotrebované množstvo).

Pokiaľ projekt pozostáva z viacerých častí (napr. kanalizácia + čistiareň odpadových vôd), výdavky na prevádzku odporúčame uviesť samostatne za každú časť (napr. mzdy obsluhujúcich pracovníkov budú uvedené zvlášť za kanalizáciu a zvlášť za čistiareň odpadových vôd a nie spolu v jednej položke).

Pokiaľ v projekte vznikajú aj režijné výdavky, je potrebné popísať ich štruktúru a obsah v textovej časti finančnej analýzy. Odporúčame však výšku režijných výdavkov minimalizovať a uvádzať každý režijný výdavok v samostatnej položke.

Pri každej položke prevádzkových výdavkov je potrebné v textovej, alebo v tabuľkovej časti popísať východiskové údaje na jej kalkuláciu. Je potrebné presne popísať, ako bola určená nákupná cena (pre najdôležitejšie položky možno v prílohe doložiť napr. zmluvy s dodávateľmi, cenové ponuky a pod.) a ako bolo určené spotrebované množstvo (napr. spotrebu materiálu na 1 ks výrobku doložiť technickou dokumentáciou výrobného postupu a pod.).

Pri dopĺňaní jednotlivých riadkov je potrebné dbať na zachovanie funkcionality a správnosti preddefinovaných výpočtov.

Podrobné kalkulácie prevádzkových výdavkov je možné uviesť v novo vytvorenom hárku, pričom sumárne výdavky za jednotlivé položky budú prepojené s hárkom 2.0 *Prevádzkové výdavky*.

4.5 Stanovenie príjmov z prevádzky

Prevádzkové príjmy predstavujú peňažné toky, ktoré znášajú priamo používatelia za využívanie infraštruktúry, za predaj alebo prenájom pozemku alebo budov, alebo platieb za poskytnuté služby, ktoré sú priamo platené používateľmi za

predmetné tovary, služby, infraštruktúru. Do analýzy sa zahŕňajú všetky prevádzkové príjmy, ktoré vzniknú vlastníkom infraštruktúry (t.j. žiadateľovi) počas obdobia prevádzky v priebehu analyzovaného referenčného obdobia a priamo súvisia s prevádzkou infraštruktúry.

Vždy sa musí jednáť o príjmy, ktoré priamo súvisia s projektom. Do príjmov nezahrnujeme transfery a dotácie, DPH a iné nepriame dane ukladané spotrebiteľovi. Za príjem sa tiež nepovažujú zmluvná pokuta vyplývajúca z porušenia podmienok zmluvy medzi prijímateľom a treťou stranou (dodávateľom).

V prípadoch, keď vlastníkom infraštruktúry je subjekt právne oddelený od prevádzkovateľa infraštruktúry, do finančnej analýzy budú zahrnuté konsolidované výnosy súvisiace s prevádzkovaním projektu (viď kapitolu 4.9).

Prevádzkové príjmy zahrnuté do finančnej analýzy by mali poskytnúť samostatnú informáciu o jednotkovej cene za služby/produkty projektu a projektovanom dopyte po týchto službách/tovaroch – predanom množstve.

Pre stanovenie predaného množstva je potrebné zohľadniť najmä:

- maximálnu výrobnú kapacitu zariadení - z pohľadu celkového referenčného obdobia by predané množstvo nemalo prekročiť maximálnu výrobnú kapacitu;
- odbytové možnosti služieb alebo výrobkov na trhu – je potrebné, aby žiadateľ identifikoval svoje odbytové možnosti v jednotlivých rokoch. Ako dostatočný podklad pre definovanie odbytových možností by mal žiadateľ vychádzať najmä z uzatvorených, resp. predbežných zmlúv s odberateľmi alebo iných dokumentov. Dokumenty dokladujúce odbytové možnosti žiadateľ uvedie v prílohe finančnej analýzy;

Rovnako ako pri stanovení predaného množstva, je potrebné opísať spôsob stanovenia, resp. kalkulácie predajnej ceny. Pri popise stanovenia predajnej ceny v textovej časti finančnej analýzy odporúčame žiadateľovi brať do všetkých faktorov, ktoré majú zásadný dopad na vývoj ceny daného produktu / služby. Ak je finančná analýza vypracovaná v stálych cenách, predajná cena služieb musí byť očistená o infláciu.

V prípade, ak časť výstupov alebo služieb, ktoré projekt vyprodukuje, nebude žiadateľ predávať, ale bude ich využívať na vlastnú spotrebu, je ich potrebné v tomto prípade zakalkulovať do príjmov finančnej analýzy. Výstupy projektu alebo služby, ktoré žiadateľ použije na vlastnú spotrebu ocení trhovou cenou a započíta do príjmov projektu.

4.6 Stanovenie zostatkovej hodnoty

Zostatková hodnota investície sa vyčísluje aj v prípade, keď ekonomická životnosť predmetných aktív na konci projektu nie je vyčerpaná, ale aj ak infraštruktúra už nie je schopná ďalšej prevádzky. Zostatková hodnota sa zahrnie do finančnej analýzy a považuje sa za peňažný príjem vzniknutý na konci posledného roka referenčného obdobia. V špecifických prípadoch môže byť zostatková hodnota aj záporná. V nasledujúcich častiach sú popísané tri metódy výpočtu zostatkovej hodnoty. Výber najvhodnejšej metódy je potrebné uskutočniť v hárku *Zostatková hodnota*.

4.6.1 Ak je majetok ešte schopný ďalšej prevádzky

Zostatková hodnota pre aktíva projektu s ekonomickou životnosťou presahujúcou referenčné obdobie je odporúčané vypočítať jednou z dvoch základných metód:

- na základe čistej súčasnej hodnoty peňažných tokov v zostávajúcej životnosti po uplynutí referenčného obdobia projektu;
- pomocou štandardného vzorca pre výpočet úctovných odpisov.

Zostatková hodnota ako NPV peňažných tokov po uplynutí referenčného obdobia

Výpočet čistej súčasnej hodnoty (NPV) mimo referenčného obdobia zahŕňa diskontovanie všetkých peňažných príjmov (výnosov projektu) a peňažných výdavkov (prevádzkových výdavkov, ale aj výdavkov na opravy a obnovu infraštruktúry) až do obdobia, keď dôjde k vyčerpaniu ekonomickej životnosti. V tejto súvislosti je potrebné odhadnúť výdavky na obnovu prvkov s kratšou životnosťou tak, aby zostali funkčné až do uplynutia ekonomickej životnosti celého projektu. Tieto výdavky sa musia zahrnúť do výpočtu zostatkovej hodnoty pomocou tejto metódy.

Túto metódu je možno považovať za často využívanú, nakoľko zahŕňa projekciu peňažných tokov po uplynutí referenčného obdobia. Reálna životnosť však podlieha istým obmedzeniam, čo môže skomplikovať využitie tejto metódy. Medzi najčastejšie patrí:

- životnosť projektu ako celku;
- pravidelné a generálne opravy – roky ich vzniku, ich hodnota a dopad na životnosť projektu;
- spoľahlivosť projektovaných prevádzkových príjmov a výdavkov.

Aby nevznikli uvedené prekážky, výpočet čistej súčasnej hodnoty peňažných tokov po uplynutí referenčného obdobia môže byť pripravený na základe určitých zjednodušení a predpokladov. V tomto zmysle sa odporúča vypočítať zostatkovú hodnotu prostredníctvom výpočtu čistej súčasnej hodnoty večnej renty (tzn. perpetuity) podľa nasledujúceho vzorca:

Výpočet čistej súčasnej hodnoty perpetuity	
$RV_{NPV} = \frac{P}{r}$	
RV_{NPV}	zostatková hodnota vypočítaná na základe čistej súčasnej hodnoty čistých príjmov po uplynutí referenčného obdobia (treba ju pripočítať ako príjem k poslednému roku referenčného obdobia)
P	večná renta (perpetuita) – priemerné ročné čisté príjmy, ktoré sa pravdepodobne budú opakovať po uplynutí referenčného obdobia
r	reálna diskontná sadzba v %

Kritickým faktorom pri tejto metóde výpočtu je určenie večnej renty (perpetuity). Večná renta by mala predstavovať priemerný ročný peňažný tok vznikajúci po uplynutí referenčného obdobia. Odporúča sa odhadnúť čisté príjmy ako priemerné ročné čisté príjmy pre časť referenčného obdobia tesne pred jeho koncom. Priemerná hodnota sa vypočíta pre obdobie rovnajúce sa najdlhšej periodicite pravidelných prevádzkových výdavkov (napr. pravidelné opravy ktoré prebiehajú vo viacročných cykloch) . Priemerná hodnota by nemala zahŕňať investičné výdavky ani iné jednorazové položky, ktoré vznikli počas referenčného obdobia, ale v budúcnosti už pravdepodobne nevzniknú.

Finančná diskontná sadzba (vo výške 4 %) by sa mala použiť v prípadoch, keď sa použijú stále ceny (odporúčané). Ak sa v modeli použijú bežné ceny, k reálnemu diskontnému faktoru bude potrebné pripočítať priemernú mieru inflácie, tak aby nominálna diskontná sadzba mohla byť použitá pre diskontovanie nominálnej večnej renty.

Zostatková hodnota vypočítaná pomocou štandardného vzorca pre výpočet účtovných odpisov

Druhá metóda pre výpočet zostatkovej hodnoty používa vzorec pre výpočet odpisov a ekonomickej životnosti konkrétnych objektov infraštruktúry. Vzorec pre výpočet odpisov predstavuje lineárne ekonomické odpisy. Vzorec pre výpočet zostatkovej hodnoty referenčného obdobia by mal byť nasledovný:

Výpočet zostatkovej hodnoty referenčného obdobia	
$RV_D = IC \times \frac{UL - Y_0}{UL}$	
RV_D	zostatková hodnota vypočítaná pomocou ekonomických odpisov
IC	investičné výdavky/počiatočná hodnota objektu
Y_0	roky používania projektu na konci referenčného obdobia
UL	životnosť konkrétneho objektu celkovej infraštruktúry

Hlavným problémom pri tejto metóde je priradenie celkových investičných výdavkov ku konkrétnemu objektu infraštruktúry a určenie jeho životnosti. Investičné výdavky treba prideliť ku konkrétnym objektom na základe podrobného rozpočtu projektu alebo súťažnej dokumentácie. Výdavky, ktoré sa nedajú priradiť ku konkrétnemu objektu infraštruktúry,

alebo boli realizované vo fáze všeobecnej prípravy projektu, treba priradiť k iným prvkom, s výnimkou pozemkov (t.j. iba k vybudovaným objektom).

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené odporúčané životnosti objektov a zariadení verejných vodovodov a verejných kanalizácií. V hárku *Zostatková hodnota* v stĺpci Životnosť v rokoch spracovateľ vyplní príslušnú hodnotu životnosti daného stavebného prvku na základe konkrétnej životnosti prvku, ktorá však musí byť z intervalu uvedenom v tabuľke nižšie.

Objekty verejných vodovodov	Priemerná životnosť
Odberné a záchytné objekty, privádzače	80 – 100 rokov
Úpravne vody, čerpacie stanice	60 rokov – stavebné objekty 15 – 25 rokov – stroje a zariadenia 6 – 10 rokov – meranie a regulácia
Rozvodná vodovodná sieť	60 – 80 rokov
Objekty verejných kanalizácií	Priemerná životnosť
Stoková sieť, kanalizačné prípojky	80 rokov
Zberače	90 – 120 rokov
Čistiarne odpadových vôd, čerpacie stanice, odľahčovacie komory, výustné objekty	60 rokov – stavebné objekty 15 – 25 rokov – stroje a zariadenia 6 – 10 rokov – meranie a regulácia

Zostatková hodnota je hodnota, ktorú bude mať majetok v poslednom roku referenčného obdobia finančnej analýzy.

4.6.2 Ak majetok už nebude ďalej používaný

V prípade, že po uplynutí referenčného obdobia majetok (ktorý bol nadobudnutý prostredníctvom príspevku z EŠIF) už nebude využívaný, zostatková hodnota sa vypočíta ako rozdiel medzi príjmami a výdavkami z likvidácie predmetného majetku.

Príjmy z likvidácie majetku

Pokiaľ bude majetok po skončení referenčného obdobia finančnej analýzy ešte v použiteľnom stave, ale plánuje sa jeho obnova, je možné starý majetok odpredať. Príjem z tohto odpredaja bude predstavovať zostatkovú hodnotu majetku. Majetok je tiež možné napr. prediť do zberných surovín. Príjem z predaja šrotu bude opäť kalkulovaný ako zostatková hodnota.

Výdavky na likvidáciu majetku

V niektorých prípadoch sa naopak môže stať, že napr. s demontážou a ekologicky vhodnou likvidáciou zariadenia môžu byť spojené značné výdavky. Tieto je tiež potrebné zohľadniť vo finančnej analýze a namiesto ich zarátania do prevádzkových výdavkov je ich vhodnejšie uviesť ako zápornú zostatkovú hodnotu majetku.

4.7 Stanovenie štruktúry financovania

Investičné projekty v sektore odvádzanie a čistenie komunálnych vôd/zásobovanie pitnou vodou môžu byť financované z nasledujúcich zdrojov:

- Príspevok z EŠIF
- Bankový úver
- Vlastné zdroje žiadateľa

V prípade, ak bude žiadateľ čerpať bankový úver, je potrebné vyplniť tabuľku v hárku 5.0 Úver, kde sa uvedie výška čerpaného úveru v jednotlivých rokoch spolu so splátkami istiny a úrokov. Ostatné zdroje financovania sa vypočítajú automaticky na základe údajov zadaných v ostatných hárkoch.

4.7.1 Stanovenie príspevku z EŠIF

Príspevok z EŠIF sa vypočíta na základe investičných výdavkov projektu, čistých príjmov projektu a maximálnej miery spolufinancovania z EŠIF. Výpočet miery spolufinancovania a príspevku z EŠIF je možné rozdeliť do 3 krokov:

1. krok: Určenie miery schodku financovania (R):	
$R = \frac{DIC - DNR}{DIC}$	
R	miera schodku financovania (finančná medzera)
DIC	diskontované investičné výdavky
DNR	diskontované čisté príjmy = diskontované príjmy – diskontované prevádzkové výdavky + diskontovaná zostatková hodnota.

DPH, nepredvídateľné výdavky a cenové úpravy sa nemôžu zahrnúť do výpočtu miery schodku financovania, ale môžu sa zahrnúť do výpočtu príspevku z EŠIF, ak sú oprávnené.

V prípade, že projekt negeneruje žiadne prírastkové príjmy, resp. diskontované prevádzkové výdavky sú vyššie ako diskontované príjmy projektu, finančná medzera je stanovená automaticky na 100% bez ohľadu na výšku zostatkovej hodnoty.

2. krok: Určenie sumy na ktorú sa vzťahuje príslušná miera spolufinancovania	
$SR = EC \times R$	
EC	oprávnené náklady
R	miera schodku financovania

3. krok: Určenie (maximálnej) výšky príspevku z EŠIF	
$\text{Príspevok z EŠIF} = SR \times CFR$	
SR	suma na ktorú sa vzťahuje príslušná miera financovania
CFR	maximálna miera spolufinancovania

4.8 Finančná udržateľnosť

Dôležitým prvkom prípravy projektu je aj zabezpečenie zdrojov financovania výdavkov projektu pri ich vzniku – finančná udržateľnosť. Finančné výdavky projektu sú investičné výdavky a prevádzkové výdavky.

Investičné výdavky sú pokryté z časti z príspevku EÚ (prostredníctvom OPLZ) a z časti z rozpočtu vlastníka infraštruktúry. Financovanie všetkých dodatočných investičných výdavkov musí zabezpečiť vlastník infraštruktúry.

Ak pri realizácii nevzniknú u projektov žiadne inkrementálne príjmy, financovanie prevádzkových výdavkov musí opäť zabezpečiť vlastník infraštruktúry v jej plnej výške.

Peňažné príjmy uvažované pre účely finančnej udržateľnosti sú:

- prevádzkové príjmy,

- čisté peňažné prostriedky získané príspevku z EŠIF, z verejných a súkromných príspevkov na financovanie investičných nákladov a z bankového úveru.

Peňažné výdavky uvažované pre účely finančnej udržateľnosti sú:

- investičné výdavky,
- prevádzkové výdavky.

Všetky peňažné príjmy a peňažné výdavky musia byť rozložené na konkrétne roky referenčného obdobia. Je potrebné vypočítať celkový čistý peňažný tok pre každý rok referenčného obdobia. Projekt je finančne udržateľný, ak celkový čistý peňažný tok je väčší ako nula vo všetkých rokoch referenčného obdobia.

V prípade, ak riadok *Kumulované peňažné toky* vykazuje zápornú hodnotu, je potrebné rozhodnúť, ako tento záporný cash-flow žiadateľ vykryje. Chýbajúce zdroje môže žiadateľ doplniť buď z vlastných zdrojov, alebo prostredníctvom bankového úveru. Zdroje financovania záporných finančných tokov žiadateľ uvedie v textovej časti finančnej analýzy.

Finančná udržateľnosť projektu sa posudzuje v záložke 7.0 *Finančná analýza*.

4.9 Zapojenie viacerých subjektov do projektu

U väčšiny projektov príjmy a výdavky, ktoré súvisia s projektom, znáša jeden subjekt, a to vlastník infraštruktúry. Existujú však aj iné prípady, a to napr. keď si vlastník infraštruktúry a príjemca pomoci z EŠIF zabezpečí technickú prevádzku projektu, odbyt vyrobenej produkcie alebo služieb prostredníctvom subdodávateľa výrobných vstupov alebo služieb a pod. K tomuto dochádza napr. v prípade keď je oddelená prevádzková spoločnosť a spoločnosť vlastniaca infraštruktúru alebo v prípade, ak je žiadateľom obec a prevádzku infraštruktúry bude zabezpečovať prevádzková spoločnosť založená obcou.

V prípade zapojenia ďalšieho subjektu (alebo viacerých subjektov) do projektu, je potrebné v textovej časti finančnej analýzy podrobne popísať, aké peňažné toky budú medzi žiadateľom a ďalšími zapojenými subjektmi vznikať. Je vhodné špecifikovať najmä:

- ktorý subjekt bude zabezpečovať prevádzku (používať majetok);
- ktorý subjekt získa príjmy z prevádzky projektu;
- ktorý subjekt bude mať právo stanovovať ceny produktov a služieb;
- či bude za prenájom majetku platené nájomné;
- či bude spolupráca medzi subjektmi prebiehať za trhových podmienok, alebo si budú žiadateľ a ďalší subjekt navzájom poskytovať zvýhodnené podmienky.

V tabuľkovej časti finančnej analýzy sa vypočítajú samostatne prevádzkové príjmy a výdavky za žiadateľa a prevádzkovateľa, peňažné toky žiadateľa a samostatne peňažné toky každého ďalšieho subjektu zapojeného do projektu. Po stanovení peňažných tokov je potrebné vypočítať konsolidované peňažné toky projektu (t.j. ako keby projekt realizoval len jeden subjekt). Je potrebné zabezpečiť, aby konsolidované peňažné toky vstúpili do príslušných polí v ostatných hárkoch finančnej analýzy. Tak sa dosiahne, aby bola finančná výkonnosť projektu (a podiel príspevku zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu pre projekty nespádajúce pod schému štátnej pomoci) kalkulovaná bez ohľadu na to, ako budú nastavené peňažné toky medzi žiadateľom a ďalšími subjektmi zapojenými do projektu.

Pri analyzovaní udržateľnosti prevádzky projektu je potrebné okrem udržateľnosti prevádzky celého projektu analyzovať i udržateľnosť prevádzky samostatne pre žiadateľa a samostatne pre ďalšie subjekty zapojené do projektu. Predíd sa tým prípadu, že na základe konsolidovaných peňažných tokov projektu bude prevádzka projektu finančne udržateľná, avšak podmienky pre žiadateľa alebo niektorého z ďalších subjektov budú nastavené tak, že nedokáže finančne zabezpečiť svoju účasť na projekte.

V prípade ak je prevádzka projektu vykonávaná subjektom, v ktorom má žiadateľ 100% vlastnícky podiel, postačí len spracovanie konsolidovaných peňažných tokov projektu a nie je nutné vypracovať peňažné toky projektu samostatne pre žiadateľa a samostatne pre ďalší subjekt zapojený do projektu.

V tabuľkovej časti finančnej analýzy je potrebné samostatne uviesť peňažné toky, ktoré budú vznikať z prevádzkovej spoločnosti, peňažné toky spoločnosti vlastniacej infraštruktúru, ako aj konsolidované peňažné toky projektu (tieto budú vstupovať do kalkulácie výšky NFP v hárkoch *6.0 Financovanie a 7.0 Finančná analýza*).

5 Prílohy

Príloha č. 1a: Finančná analýza za referenčné obdobie

Príloha č. 1b: Textová časť finančnej analýzy za referenčné obdobie

Príloha č. 2a: Zjednodušená finančná analýza

Príloha č. 2b: Textová časť zjednodušenej finančnej analýzy projektu

Príloha č. 3: Finančná analýza za referenčné obdobie (vzorový príklad)